

GHIDUL SOLICITANTULUI

SUB-MĂSURA 6.2

Sprijin pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale

– Sesiunea 1 – 2015 –

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 – 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin
FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPA INVESTEȘTE ÎN ZONELE RURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI pentru accesarea SUB-MĂSURII 6.2 – „Sprijin pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale ”

Versiunea 01 – mai 2015

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor solicitanți ai Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și constituie un suport informativ complex pentru întocmirea proiectului conform cerințelor specifice ale PNDR. Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și comunitare.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, întocmirea și depunerea proiectului, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a proiectului dumneavoastră. De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții pentru care se acordă fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile pe care trebuie să le prezentați, modelul Cererii de Finanțare, al Planului de afaceri, ale Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări din cauza actualizărilor legislative naționale și comunitare sau procedurale – varianta actualizată este publicată pe pagina de internet www.afir.info.

**PREVEDERILE PREZENTULUI GHID SE COMPLETEAZĂ CU REGLEMENTĂRILE CUPRINSE ÎN
MANUALELE DE PROCEDURI PENTRU SUB-MĂSURA 6.2 POSTATE PE SITE-UL
WWW.AFIR.INFO.**

IMPORTANT!

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de MADR și AFIR, disponibile la sediile AFIR din fiecare județ și din regiunile de dezvoltare ale României, precum și pe paginile de internet www.afir.info și www.madr.ro.

De asemenea, pentru a obține informații despre FEADR ne puteți contacta direct la sediile noastre, prin telefon, prin e-mail sau prin pagina de internet – vezi datele de contact de la finalul Ghidului Solicitantului.

CUPRINS

1. Prevederi generale

1.1. Contributia sub-masurii 6.2– Sprijin pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale - la domeniile de interventie (obiectivele sub-masurii 6.2)	03
--	----

2. Prezentarea sub-măsurii 6.2

2.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	05
2.2. Condiții minime obligatorii pentru acordarea sprijinului	08
2.3. Criterii de selecție ale proiectului	10
2.4. Valoarea maxima a sprijinului nerambursabil (intensitatea sprijinului).....	13

3. Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru înfiintarea de activitati non-agricole in zone rurale.

3.1. Completarea, depunerea și verificarea dosarului Cererii de Finanțare	14
3.2. Contractarea sprijinului nerambursabil	20
3.3. Plata.....	22

4. Informații utile

4.1. Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare	24
4.2. Documentele necesare la incheierea contractului de finanțare si la a doua transa de plata	26
4.3. Lista Formularelor disponibile pe site-ul MADR și AFIR	27
4.4. Dicționar	27
4.5. AFIR în sprijinul dumneavoastră	29

5. ANEXE la Ghidul Solicitantului

5.1. Anexa 1 – Model Cerere de Finanțare	www.afir.info
5.2. Anexa 2 – Model Plan de Afaceri	www.afir.info
5.3. Anexa 3 – Model Contract de Finanțare	www.afir.info
5.4. Anexa 4 – Formulare de plata.....	www.afir.info
5.5. Anexa 5 - Fișa sub-măsurii 6.2	www.afir.info
5.6. Anexa 6 – Declarații pe propria răspundere	www.afir.info
- Declaratie incadarare in categoria de micro-intreprindere/intreprindere mica.....	www.afir.info
- Declaratie privind respectarea regulii de cumul (ajutoare de stat si minimis).....	www.afir.info
Declaratie ca nici solicitantul si nici un alt membru al gospodariei agricole nu a mai solicitat/beneficiat de sprijin pe sub-măsura 6.2.	
5.7 Anexa 7 - Lista codurilor CAEN eligibile pentru finantare in cadrul sub-masurii 6.2...	www.afir.info
5.10 Anexa 8 – Lista codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea cladirilor	
5.11 Anexa 9 - Lista zonelor cu potential turistic ridicat.....	www.afir.info
5.12 Anexa 10- Lista zonelor cu destinatii eco-turistice.....	www.afir.info

Capitolul 1

PREVEDERI GENERALE

1.1 Contributia sub-măsurii 6.2 – Sprijin pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale la domeniile de intervenție

Sub-măsura 6.-2 „Sprijin pentru infiintarea de activitati neagricole in zone rurale” se încadrează, conform Regulamentului (CE)1305/2013, art.19, în măsura 06 „Dezvoltarea exploatațiilor și întreprinderilor” și contribuie la domeniul de intervenție:

6A – *Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă”*.

Sprijinul acordat prin sub-măsura 6.2 va contribui la promovarea diversificării activitatilor catre noi activitati non-agricole in cadrul gospodariilor agricole, a micro-întreprinderilor și întreprinderilor mici și implicit, prin crearea de locuri de munca, obtinerea de venituri alternative pentru populatia din mediul rural și reducerea gradului de dependenta fata de sectorul agricol.

Sub-măsura 6.2 „Sprijin pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale ” are ca scop in special, crearea de noi activități non-agricole pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare identificate în AP, în concordanță cu Strategia Națională de Competitivitate.

Submăsura vizează:

- ✚ diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de micro-întreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul rural;
- ✚ încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale;

ATENȚIE!

NU sunt eligibile activitatile complementare (conform definiției din cadrul Cap. 4.4 "Dictionar") activitatii de baza desfasurata de solicitant !

Sprijinul financiar nerambursabil respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la ajutorul de minimis, nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali și va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole în mediul rural, pe baza unui Plan de afaceri.

Contribuția publică totală aferentă sesiunii pentru anul 2015 pentru Sub-măsura 6.2 este de 44.164.707 euro.din care:

15% - contribuția Guvernului României;

85% - contribuția Uniunii Europene.

În cazul **București și Ilfov** contribuția publică este împărțită astfel:

25% - contribuția Guvernului României;

75% - contribuția Uniunii Europene.

DRAFT

2.1 Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Solicitanții eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această sub-măsură sunt:

- ☑ **Fermieri sau membrii unei gospodarii agricole** care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole pentru prima dată în spațiul rural (**autorizați cu statut minim de PFA**);
- ☑ **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul rural, care își propun activități non-agricole pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;**
- ☑ **Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maximum 3 ani fiscali consecutivi, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups).**

ATENȚIE! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

ATENȚIE! Micro-întreprinderile și întreprinderile mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (*start-ups*) trebuie să fie înregistrate și să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în spațiul rural (atât sediul social, cât și punctul/punctele de lucru trebuie să fie amplasate în mediul rural);

IMPORTANT!

Sunt eligibili solicitanții care au **vârsta de cel puțin 18 ani** împliniți la data depunerii Cererii de Finanțare.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul Submăsurii 6.2 „Sprijin pentru înființarea de activități non-agricole în zone rurale”, în funcție de forma de organizare sunt:

- ✓ **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprindere individuală** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Întreprindere familială** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate în nume colectiv – SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită simplă – SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate pe acțiuni – SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate în comandită pe acțiuni – SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);

- ✓ **Societate cu răspundere limitată** – SRL (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- ✓ **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;
- ✓ **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societăți cooperatice meșteșugărești și de consum de gradul 1** (înființate în baza Legii nr. 1/ 2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv înființarea de activități non-agricole;
- ✓ **Cooperativă agricolă de grad 1** (înființată în baza Legii nr. 566/ 2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.

Atenție! Asociații vor desemna membrul asociat sau administratorul societății pentru a reprezenta societatea în relația cu AFIR.

ATENȚIE! În cadrul SM 6.2, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- ☑ **Micro-întreprinde** – maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei;
- ☑ **întreprindere mică** –**între 10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria micro-întreprinderilor și după caz, a întreprinderilor mici, în baza Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate, completate în conformitate cu anexele Legii nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare.

În acest sens se precizează:

- o întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4⁵ al Legii nr. 346/2004.

- datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

- dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau microîntreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive.”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Atenție!

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenerere pentru încadrarea în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică.

ATENȚIE!

Un singur reprezentant al SRL, cooperativa agricola/ societate agricola (asociat unic/asociat majoritar/membru cooperador, etc) poate primi sprijin prin aceasta sub-masura!

In cadrul unei familii (Intreprindere familiala/gospodarie agricola) doar unul dintre membri poate beneficia de sprijin pe sub-masura 6.2.

Contractele care confera dreptul de folosinta asupra cladirilor/ terenurile unde vor fi amplasate investitiile (in cazul in care prin proiect se propun lucrari de interventie asupra cladirilor, solicitantul trebuie sa dovedeasca dreptul de proprietate asupra cladirii si terenului aferent) vor fi incheiate in numele

IMPORTANT:

Conform Regulamentului 1407/2013 cu privire la ajutorul de minimis, cuantumul ajutoarelor de minimis pe care o intreprindere unica le poate primi, nu va depăși 200.000 euro pe o perioadă de 3 ani fiscali.

Intreprinderea unica - în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

- o întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;
- o întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;
- o întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;
- o întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Finanțarea în cadrul acestei măsuri derulată prin PNDR 2014-2020 este restricționată pentru următoarele categorii de beneficiari:

- Solicitanții/ beneficiarii înregistrați în Registrul debitorilor AFIR**, atât pentru Programul SAPARD, cât și pentru FEADR, până la achitarea integrală a datoriei față de AFIR, inclusiv a dobânzilor și majorărilor de întârziere;
- Solicitanții/ beneficiarii care au contracte de finanțare încetate din proprie inițiativă**, pentru 1 an de la data rezilierii, iar solicitanții/ beneficiarii care au contracte de finanțare încetate pentru nerespectarea obligațiilor contractuale din inițiativa AFIR pentru 2 ani de la data rezilierii;
- Beneficiarii Programului SAPARD sau ai cofinanțării FEADR, care se află în situații litigioase cu AFIR**, până la pronunțarea definitivă și irevocabilă a instanței de judecată în litigiul dedus judecătii;
- Solicitanții care s-au angajat prin declarație** la depunerea cererii de finanțare ca vor depune documente la semnarea Contractului de Finanțare și nu prezintă documentele la data

prevazuta in notificare din motive neimputabile acestora, nu vor mai putea accesa Programul timp de un an de la notificare.

2.2 Condiții minime obligatorii /de eligibilitate pentru acordarea sprijinului

Pentru a putea primi sprijin în cadrul submăsurii 6.2, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- să prezinte un **Plan de Afaceri** pentru desfasurarea activităților non-agricole;
- Obiectivul trebuie sa se incadreze in cel puțin unul dintre tipurile de activitati sprijinite prin submasura 6.2;
- Sediul social si punctul/punctele de lucru trebuie sa fie situate in spatiul rural, iar activitatea va fi desfasurata in spatiul rural.
- Implementarea Planului de Afaceri** trebuie să înceapă în termen de cel mult 9 luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Spațiul rural eligibil
în accepțiunea PNDR 2014-2020 și implicit a acestei sub-măsuri, spațiul rural este definit ca totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face **dovada** desfasurarii activitatilor comerciale prin productia comercializata sau prin activitatile prestate, în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

Planul de afaceri va include cel puțin următoarele:

- Prezentarea situației economice inițiale a solicitantului** (de ex. datele solicitantului, aria de cuprindere a activității, forma juridică a solicitantului, abilități profesionale, istoricul întreprinderii, facilități de producție, dotarea);
- Prezentarea etapelor și obiectivelor propuse** pentru dezvoltarea noilor activitati ale solicitantului. (planificarea îndeplinirii acestora, riscurile de implementare, standarde și norme europene legate de protecția muncii și de mediu);
- Prezentarea detaliată a acțiunilor** si resurselor aferente (materiale, umane si financiare) necesare pentru dezvoltarea activitatilor beneficiarului, cum ar fi investitiile, formarea sau consilierea, care sa contribuie la dezvoltarea activitatilor intreprinderii, inclusiv crearea sau dezvoltarea de noi abilitati/competente ale angajatilor.
- Planul de afaceri** va menționa obligatoriu: titlul proiectului, data întocmirii acestuia și cursul de schimb euro/ lei al Băncii Centrale Europene valabil la data elaborării acestuia.

Atenție! Dacă la verificare se constată neîndeplinirea corectă a activităților prevăzute în Planul de afaceri, AFIR va proceda la recuperarea sprijinului acordat, proporțional cu obiectivele nerealizate propuse în Planul de afaceri și nu va mai fi plătită a doua tranșă.

Perioada de implementare a Planului de afaceri este de maximum 5 ani și include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe.

Costuri eligibile.

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de afaceri. Toate cheltuielile propuse în Planul de afaceri, inclusiv capitalul de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a Planului de afaceri aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul sub-măsurii 6.2, Anexa 7 la Ghidul solicitantului.

IMPORTANT!

Achiziționarea de terenuri construite și neconstruite este permisă în cadrul acestei sub-măsuri, cu condiția ca terenul achiziționat să fie utilizat pentru desfășurarea activităților propuse prin proiect scopul proiectului.

Tipurile de operațiuni/activități și cheltuieli neeligibile (precizate în fișa sub-măsurii 6.2).

- Prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa I din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasa ca și activitate economică.

Cheltuieli neeligibile generale (precizate în PNDR 2014-2020).

- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:

a. dobânzi debitoare;

b. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;

- în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.

- Cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15-PNDR.

2.3 Criterii de selecție a proiectului

Evaluarea proiectelor se realizează lunar pentru proiectele ce au un punctaj estimat (auto-evaluare/pre-scoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate lunar menționat în anunțul licitației anuale de proiecte.

Pentru a fi admise, cererile de finanțare trebuie să aibă punctajul mai mare decât pragul de calitate precizat în anunțul licitației anuale de proiecte.

Pragul de calitate va fi actualizat lunar. Cererile de finanțare care nu îndeplinesc această condiție vor rămâne cu statutul de amânate.

Atenție! Este important ca înainte de depunerea cererii de finanțare, să identificați, obiectiv, punctajul pe care aceasta îl întrunește și să-l menționați în cererea de finanțare, secțiunea A „Date despre tipul de proiect și beneficiar”.

Pentru a evita punctarea în baza unor estimări subiective ale solicitanților în vederea evaluării cu prioritate a Cererilor de finanțare depuse, în cazul în care estimarea punctajului de către solicitant este mai mare cu cel puțin 20% decât punctajul real rezultat în urma evaluării, selecția Cererii de finanțare va fi amânată pentru ultima fază procedurală sub rezerva disponibilului alocat pentru sesiunea în cauză.

Punctajul proiectului se calculează în baza următoarelor principii și criterii de selecție:

Nr. crt.	Principii și criterii de selecție	Punctaj
1.	Principiul diversificării activității agricole a fermierilor/membrilor gospodăriei agricole către activități non-agricole	25 p
	1.1. Proiecte care sunt inițiate de o întreprindere existentă, care a desfășurat în principal activitate în domeniul agricol și intenționează să-și diversifice activitatea în sectorul non-agricol. Activitatea agricolă trebuie să fie realizată pe perioada a cel puțin 12 luni de la data înființării și până la data depunerii cererii de finanțare.	25 p
	1.2. Proiecte care sunt inițiate de un fermier/membru al gospodăriei agricole care a activat în agricultură minimum 12 luni până la data depunerii cererii de finanțare (fapt verificat în baza de date APIA/Registrul ANSVSA/Registrul Agricol).	5 p
2.	Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (Textile și pielărie, Industrii creative și culturale – inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, agroturism, servicii pentru populația din spațiul rural)	40 p
	2.1. Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de creștere. Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității de producție scorate.	40 p

	2.2. Proiecte ce vizează servicii din sectoarele cu potențial de creștere. Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat.	35 p
3.	Principiul stimulării activităților turistice în sensul prioritizării activităților agroturistice desfășurate în zonele cu potențial turistic ridicat/ destinații ecoturistice/ zonele cu arii naturale protejate.	Max.20 p
	3.1. Proiecte ce vizează investiții în agroturism (pensiuni agroturistice și/sau servicii de agrement) în zonele cu potențial turistic ridicat; Vor fi punctate proiectele care se dezvoltă în zone cu potențial turistic ridicat, dar insuficient dezvoltate din punct de vedere turistic, în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală). Punctajul acordat acestui criteriu se calculează în funcție de amplasamentul investiției (comuna), în localități cu concentrare foarte mare de resurse și în localități cu concentrare mare de resurse. - în cazul UAT-urilor cu Concentrare mare de resurse turistice (Cmrt) punctajul va fi de max. 5 puncte. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: $Cmrt * 5 / \text{Punctaj max. Cmrt} = \text{punctaj final}$ (cu două zecimale). Notă: Punctajul maxim al Cmrt conform Listei comunelor cu potențial turistic este de 45 de puncte. - în cazul UAT-urilor cu Concentrare foarte mare de resurse turistice (Cfmr) punctajul va fi de max. 10 puncte. Pentru fiecare UAT se va calcula punctajul aferent aplicându-se următoarea formulă de calcul: $Cfmr * 10 / \text{Punctaj max. Cfmr} = \text{punctaj final}$ (cu două zecimale). Notă: Punctajul maxim al Cfmr conform Listei comunelor cu potențial turistic este de 56,40 de puncte. Lista comunelor cu potențial turistic este întocmită în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII a- zone cu resurse turistice, cu modificările și completările ulterioare, precum și a metodologiei de acordare a punctajului total aferent potențialului de dezvoltare turistică (evaluare finală) http://www.mdrt.ro/studii-de-fundamentare-privind-patn-sectiunea-a-vi-a-zone-cu-resurse-turistice	Max. 10 p
	3.2. Proiecte care includ activități turistice de agrement ce vor fi desfășurate în zonele cu destinații ecoturistice.	5 p
	3.3. Proiecte care includ activități turistice de agrement ce vor fi desfășurate în zone cu arii naturale protejate.	5 p
4.	Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată.	15 p

	4.1. Proiecte care prevăd în planul de afaceri producție comercializată sau activități prestate într-un procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată. Verificarea se realizează în baza prognozelor din Planul de afaceri.	15 p
TOTAL		100 p

PRAG MINIM DE CALITATE Luna I – 80 PCT.

PUNCTAJUL minim – 15 PCT.

Atenție! Punctajul estimat (autoevaluare, prescoring) se va face pe propria raspundere a beneficiarului.

IMPORTANT!

Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze în cadrul Planului de afaceri și pentru care a primit punctaj la selecție, devin condiții obligatorii pentru menținerea sprijinului și pe toată perioada de valabilitate a contractului de finanțare.

Atenție! In intelesul art. 4 din R(UE) nr. 1307/ 2013 si conform definitiei din PNDR 2014 - 2020,

(a) „fermier” înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup si membrii sai il detin in temeiul legislatiei nationale, a cărui exploatație se situează pe teritoriul Romaniei si care desfășoară o activitate agricolă

(b) „exploatația agricolă” este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică si are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

(c) „activitate agricolă” conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.
- în cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

ATENȚIE!

Pentru fermieri/ membrii unei gospodarii agricole, activitatea agricola trebuie demonstrata prin **înregistrarea obligatorie**, de catre solicitant, **în Registrul Unic de Identificare – APIA** sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA sau Registrul agricol (la Primarie) cu minim 12 luni inaintea depunerii Cererii de finantare.

Exploatația trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- Exploatația este **înregistrată obligatoriu în Registrul Unic de Identificare – APIA**, în Registrul agricol și/ sau în Registrul exploatațiilor – ANSVSA;

Solicitantul este **înregistrat ca microîntreprindere/ întreprindere mică**.

IMPORTANT! PRECIZARI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE AGROTURISTICE.

- Structurile de primire agro-turistica vor fi în conformitate cu normele de clasificare prevăzute în legislația națională în vigoare, respectiv Ordinul nr. 65/2013 pentru aprobarea normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism.
- Pentru investiții în structuri de primire agro-turistică se va respecta definiția agro-turismului dată în cadrul, Ordinului nr. 65/2013, iar nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să atingă standardul de calitate de minimum o margaretă.
- Schimbarea destinației unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată investiție nouă.
- Pentru investițiile noi în structurile de primire agro-turistică (construcție nouă sau extindere), suprafața de teren aferentă structurii de primire turistică trebuie să fie în conformitate cu prevederile legislației naționale în vigoare în domeniul turismului, în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural.
- Angajament din partea beneficiarului că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de a doua tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

2.4 Valoarea sprijinului nerambursabil (intensitatea sprijinului)

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe 3 ani fiscali și este de:

+ 50.000 de euro/proiect, cu posibilitatea majorării sprijinului până la valoarea de 70.000 euro/proiect în cazul activităților de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și de agroturism.

Sprijinul se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 70%** din cuantumul sprijinului **la semnarea deciziei de finanțare;**
- 30%** din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la încheierea contractului de finanțare.

Atenție!

În conformitate cu prevederile art. 60 din Regulamentul (CE) nr. 1306/ 2013, nu sunt eligibili beneficiarii care au creat în mod artificial condițiile necesare pentru a beneficia de finanțare în cadrul măsurilor PNDR 2014-2020. În cazul constatării unor astfel de situații, în orice etapă de derulare a proiectului, acesta este declarat neeligibil și se procedează la recuperarea sprijinului financiar, dacă s-au efectuat plăți.

Capitolul 3

Accesarea fondurilor nerambursabile acordate pentru submăsura 6.2

În cazul sprijinului pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime/sume forfetare.

Un solicitant al sprijinului prin sub-măsura 6.2 poate depune în același timp proiecte pentru alte măsuri din cadrul PNDR pentru a fi cofinanțate prin FEADR cu indeplinirea cumulativa a urmatoarelor conditii:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelorde minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art. 60 din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;

3.1 COMPLETAREA, DEPUNEREA SI VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANTARE

Dosarul Cererii de Finanțare conține Cererea de Finanțare însoțită de anexele tehnice și administrative conform listei documentelor, care vor fi scanate și depuse numai on-line pe pagina de internet www.afir.info.

Formularul standard al Cererii de Finanțare este prezentat în Anexa 1 la prezentul Ghid și este disponibil, în format electronic, pe adresa de internet www.afir.info.

NOTĂ

Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adauga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate mai sus). Completarea celor două anexe la cererea de finanțare este obligatorie.

Atenție! Cererea de Finanțare trebuie însoțită de anexele prevăzute în modelul standard. Anexele Cererii de Finanțare fac parte integrantă din aceasta. Depunerea se va realiza numai în sistem electronic.

3.1.1 COMPLETAREA CERERII DE FINANȚARE

Completarea Cererii de Finanțare, inclusiv a anexelor acesteia, se va face conform modelului standard. Modificarea modelului standard (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea

documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare pe motiv de neconformitate administrativă.

Cererea de Finanțare trebuie redactată pe calculator, în limba română. Dosarul Cererii de finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. crt.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la..... până la.....)
----------	---------------------	--------------------------------------

Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de Finanțare. Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia.

În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor programului.

3.1.2 DEPUNEREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE

Dosarul Cererii de Finanțare cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor – partea E din Cererea de Finanțare), care vor fi scanate și depuse online.

Pentru a depune cereri de finanțare on-line, solicitanții care nu au cont pe siteul www.afir.info, vor trebui să își creeze cont de utilizator în cadrul acestui portal. Utilizatorii care au deja cont creat îl pot utiliza pentru încărcarea cererilor de finanțare în format electronic. Pașii care trebuie parcurși pentru încărcarea cererilor de finanțare în portalul AFIR sunt următorii:

I. Accesarea site-ului AFIR

Accesul la portal se realizează prin intermediul unui web-browser (ex: Internet Explorer, Mozilla Firefox) și accesarea adresei www.afir.info. Odată accesată adresa, va fi afișată pagina principală.

II. Autentificare

Pentru logare există, un câmp de tip text, pentru introducerea datelor legate de user:

și deconectare . De asemenea, se găsește și un

buton dedicat opțiunii de Înregistrare ca utilizatori a vizitatorilor [Inregistrare](#). După înregistrare, utilizatorul va primi un email de confirmare și va trebui să urmeze instrucțiunile din respectivul mesaj pentru activarea contului creat.

III. Pregătire documente pentru încărcare

După autentificare, se va deschide sesiunea de lucru, în care utilizatorul va urma pașii următori:

1. Completare date de identificare ale solicitantului:

- Nume și prenume solicitant/Denumire solicitant
- Titlul proiectului
- CNP/ CUI solicitant
- Adresa de e-mail reprezentant legal al proiectului

2. Completarea Sesiunii și a sub-măsurii pe care se dorește depunerea proiectului

---

În vederea depunerii proiectului, solicitantul va selecta din lista disponibilă sesiunea, licitația și sub-măsura corespunzătoare. După selectarea acestora, utilizatorul va continua cu pasul de încărcare Cerere de Finanțare și anexe tehnico-administrative.

IV. Încărcarea Cererii de Finanțare, a anexelor tehnice și administrative.

Sunt disponibile următoarele secțiuni :

1. Încărcarea formularului Cerere de Finanțare

La încărcarea Cererii de Finanțare vor avea loc o serie de validări în scopul de a ajuta solicitantul în corectarea diverselor probleme precum:

- a. formularul Cererii de Finanțare trebuie să fie redactat electronic.
- b. se va utiliza ultima versiune de Cerere de Finanțare, publicată pentru sesiunea respectivă.
- c. denumirea fișierelor nu trebuie să conțină caracterele speciale “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”
- d. Este obligatorie completarea câmpurilor:
  - CNP/CUI solicitant
  - Statut juridic solicitant
  - Date de identificare ale reprezentantului legal de proiect:
  - BI/CI/Pașaport
    - a. Serie
    - b. Număr
  - Data eliberării
  - Data valabilității
  - E-mail reprezentant legal
  - Amplasare proiect Regiune –Județ
  - Obiectiv investiție: Județ/ Localitate/ Oraș/ Comună/ Sat
  - În funcție de informațiile privind amplasarea proiectului– Regiune – Județ se va stabili Oficiul Județean la care se va lansa fluxul de Depunere Cerere de Finanțare, în SPCDR.
- e. Încărcarea formularului Cererii de Finanțare completat, semnat, ștampilat și scanat.

2. Încărcare documente anexate Cererii de Finanțare

Utilizatorul va încărca fiecare document în parte, încărcarea fiind de tip asincron. Validări privind formatul fișierelor ce urmează a fi încărcate:

- a. Fișierele trebuie să fie în format .pdf scanate cu o rezoluție de minim 200dpi.

3. Încărcare Alte documente

În această secțiune, utilizatorul are posibilitatea de a încărca și alte documente justificative ale proiectului. După realizarea pașilor de mai sus, utilizatorul va acționa butonul de Upload, iar la finalizarea încărcării, acesta va primi un mesaj de confirmare, dacă toate fișierele au fost încărcate cu succes.

IMPORTANT!

Va fi atașată o copie electronică (prin scanare) a Planului de afaceri, ca și a tuturor documentelor atașate Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conformă listei documentelor (secțiunea specifică din cererea de finanțare).

După încărcarea cu succes a tuturor fișierelor, acestea vor fi transferate la AFIR. Acestea se vor regăsi în Sistemul de gestiune a documentelor, în folder-ul proiectului, concomitent cu pornirea fluxului de Depunere-Evaluare, în sarcinile Șef SLIN, pentru desemnarea expertului care va verifica cererea de finanțare.

Alocarea bonurilor de ordine se va realiza prin generarea unei secvențe unice pe sesiune.

Atenție! Pentru a preveni respingerea Cererii de Finanțare ca urmare a descoperirii unor erori de formă în completarea Cererii de Finanțare, solicitantului are responsabilitatea încărcării unei cereri de finanțare în care informația să fie completă și conformă cu realitatea.

După depunerea proiectelor, pentru solicitanți, sunt disponibile numai acțiunile „Vizualizare”, „Statusuri”.

Pentru cererile de finanțare a căror încărcare on-line prin intermediul portalului AFIR se realizează după ora 14.00, termenul privind verificarea se derulează din ziua următoare. **În ultima zi de depunere a licitației, încărcarea online se realizează până la ora 16.00.**

Dosarul Cererii de Finanțare va fi paginat și opisat, cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărui document, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate. Opisul va fi numerotat cu pagina 0. Fiecare pagină va purta ștampila solicitantului.

Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

3.1.3 VERIFICAREA DOSARULUI CERERII DE FINANȚARE DE CĂTRE OJFIR

Verificarea cererilor de finanțare se face la OJFIR din județul unde are loc implementarea proiectului.

1 Încadrarea cererii de finanțare în funcție de pre-scoring

Cererea de finanțare se verifica din punct de vedere al eligibilității și al criteriilor de selecție, în cazul în care auto-evaluarea scorului (punctajului) solicitantului este mai mare sau egală cu pragul de calitate al lunii în care a depus cererea de finanțare;

Cererea de finanțare rămâne în așteptare până când pragul auto-evaluării atinge nivelul pragului de calitate în acord cu pragurile stabilite în anunțul de licitație.

2. Verificarea eligibilității cererii de finanțare

Verificarea eligibilității constă în:

- verificarea eligibilității solicitantului;
- verificarea criteriilor de eligibilitate;
- verificarea Planului de afaceri și a tuturor documentelor anexate.

Atenție! Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată că este necesar. Informațiile suplimentare se vor solicita de către experții evaluatori în sistem on-line, iar răspunsul va fi transmis on line.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

1. în cazul în care documentul tehnic (Planul de afaceri) conține informații insuficiente pentru clarificarea unui criteriu de eligibilitate sau există informații contradictorii în interiorul lui, ori, față de cele menționate în Cererea de Finanțare. În caz de suspiciune se poate solicita extras de carte funciară și pentru cazurile în care nu este obligatorie depunerea acestui document.
2. în cazul în care avizele, acordurile, autorizațiile au fost eliberate de către autoritățile emitente într-o formă care nu respectă protocoalele încheiate între AFIR și instituțiile respective.

În cazul în care restul documentelor din Cererea de finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută la cap. 4.1 „Documentele necesare întocmirii Cererii de finanțare”, Cererea de finanțare va fi declarată neeligibilă.

3. Verificarea pe teren a cererilor de finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitatea care instrumentează cererea de finanțare, respectiv OJFIR.

Scopul verificării pe teren este de a controla datele și informațiile cuprinse în anexele tehnice și administrative cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară verificarea anumitor criterii de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea răspunsurilor.

În cazul în care, solicitantul nu este de acord cu rezultatele vizitei pe teren efectuată de către expertii OJFIR, acesta poate contesta rezultatele verificării. Contestația va fi depusă on-line în maxim 3 zile lucrătoare de la data vizitei pe teren la OJFIR-ul la care a depus Cererii de finanțare, numai în cazul în care reprezentantul legal/împuternicit al reprezentantului legal a menționat observații în formularul **E3.8 – Fișa de verificare pe teren**. În acest caz se va face o nouă vizită pe teren de către un alt OJFIR.

4. Verificarea criteriilor de selecție

Verificarea punctajului de selecție se realizează pentru toate cererile de finanțare eligibile - pentru care s-au verificat condițiile de eligibilitate, pe baza formularului - Fișa de evaluare generală a proiectului E 1.2, partea B – „Verificarea criteriilor de selecție a cererii de finanțare”. Verificarile în conformitate cu criteriile de selecție și punctajele aferente stabilite în prezentul ghid.

În cazul proiectelor verificate, sunt posibile 4 situații:

- aplicația are un punctaj verificat $\geq$ pragul de calitate al etapei, în Registrul electronic primește statutul S - selectată
- aplicația are un punctaj verificat $<$ pragul de calitate al etapei și în Registrul electronic primește statutul „în așteptare” (până la etapa la care punctajul cererii de finanțare $\geq$ cu pragul de calitate lunar al etapei)
- aplicația are un punctaj verificat $<$ pragul minim de selecție al sub-măsurii și în Registrul electronic primește statutul de R=respinsă (nefinanțată)
- aplicația are un punctaj estimat (autoevaluare, prescoring) mai mare cu 20% față de punctajul calculat de AFIR, și în Registrul electronic primește statutul „în așteptare – pentru selecția finală”, vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final al sesiunii din anul respectiv.

În urma verificării eligibilității și a criteriilor de selecție pot exista trei situații:

- proiectul este neeligibil,
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul de calitate lunar,
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $<$ pragul de calitate lunar,
- Proiectul este eligibil și va avea un punctaj $<$ pragul minim de selecție al sub-măsurii.

5. Selecția proiectelor

Submăsura va beneficia de o alocare financiară anuală. Alocarea financiară publică a submăsurii aferenta perioadei de depunere continue, criteriile de selecție, punctajele de selecție, criteriile de departajare și pragul minim sunt realizate la inițiativa AM PNDR cu consultarea prealabilă a Comitetului de Monitorizare. Pentru fiecare sesiune anuală continuă se face un **ANUNȚ DE LANSARE A LICITAȚIEI** în care se vor prezenta: alocarea anuală corespunzătoare domeniilor de intervenție, intervalul de depunere a proiectelor și pragurile de calitate lunară.

Solicitanții la depunerea proiectului completează în Cererea de Finantare câmpul aferent punctajului estimativ (autoevaluare/ pre-scoring).

Depunerea continuă a proiectelor în cadrul sesiunii anuale se oprește înainte de termenul limită, atunci când valoarea publică totală a proiectelor depuse având un punctaj estimat (autoevaluare/prescoring) mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent lunii respective ajunge la nivelul alocării sesiunii anuale.

Toate proiectele depuse într-o lună calendaristică, ce au punctajul mai mare sau egal decât pragul de calitate corespunzător lunii respective, vor fi evaluate de către AFIR. Celelalte proiecte vor fi evaluate în lunile următoare, atunci când punctajul estimativ (autoevaluare/pre-scoring) va deveni mai mare sau egal cu pragul de calitate corespunzător lunii respective și vor intra în competiție cu proiectele depuse în lunile respective.

Pentru proiectele depuse cu punctajul mai mare sau egal decât pragul de calitate corespunzător lunii respective se va întocmi un raport de selecție lunar, cu excepția proiectelor pentru care solicitanții și-au estimat punctajul (autoevaluare/prescoring) cu mai mult de 20% față de punctajul rezultat în urma verificărilor AFIR. Acestea vor intra în procesul de selecție în raportul de selecție final.

Selecția proiectelor se face în ordinea descrescătoare a punctajului de selecție în cadrul alocării disponibile pentru selecția lunară, care reprezintă diferența dintre alocarea anuală și valoarea publică totală a proiectelor selectate prin rapoartele de selecție lunare anterioare

În termen maxim de 37 zile lucrătoare de la sfârșitul lunii respective, termen ce se poate prelungi cu încă 10 zile lucrătoare dacă sunt în evaluare proiecte pe două sau mai multe sub-măsurii, se publică raportul de selecție lunar pe site-ul AFIR, iar beneficiarii au la dispoziție 10 zile lucrătoare pentru a depune contestații cu privire la rezultatul selecției la sediile OJFIR.

Dupa expirarea termenului de depunere a contestațiilor, AFIR va proceda la selecția proiectelor cu punctajul total mai mare sau egal decât pragul de calitate aferent ultimei sesiuni pentru care s-a întocmit un raport de selecție lunar și care nu au depus contestații, iar proiectele eligibile cu punctajul total mai mic decât ultimul prag de calitate aferent lunii pentru care s-a întocmit un raport de selecție lunar vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse ulterior.

Dupa solutionarea contestatiilor de catre Comisia de Contestatii si publicarea raportului de contestatii pe pagina de internet al AFIR, solicitantii sunt notificati in 3 zile lucratoare de la publicare. După publicarea raportului lunar de contestații in maxim 47 zile lucratoare de la expirarea termenului de depunere a contestatiilor, termen ce se poate prelungi cu încă 15 de zile lucrătoare dacă sunt în analiză contestații pe două sau mai multe sub-măsuri, AFIR va proceda la selecția proiectelor cu punctajul total mai mare sau egal decat pragul de calitate aferent ultimei luni pentru care s-a intocmit un raport de selectie lunar, iar proiectele cu punctajul total mai mic decât ultimul prag de calitate aferent lunii pentru care s-a intocmit un raport de selectie lunar vor rămâne în așteptare și vor intra în competiție cu proiectele depuse ulterior.

Atentie!

Evaluarea criteriilor de selectie se face numai in baza documentelor depuse odata cu Cererea de finantare.

Atentie!

Solicitanții vor putea să redepună o singură dată proiectul în cadrul unei sesiuni anuale continue, numai după retragerea în prealabil a acestuia sau declararea ca neeligibilă a cererii de finanțare.

3.2 CONTRACTAREA sprijinului nerambursabil

După expirarea termenului de depunere a contestațiilor aferente unui Raport de selecție lunar/final, în care sunt incluse proiectele aprobate, AFIR notifică beneficiarul privind selectarea Cererii de Finanțare în vederea contractării.

După soluționarea contestațiilor, pentru proiectele eligibile cu punctajul mai mare sau egal decât ultimul proiect intrat la finanțare, AFIR va notifica beneficiarul privind selectarea Cererii de Finanțare în vederea semnării Contractului de finanțare.

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor solicitate la contractare, pe suport de hartie, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Obiectul Contractului îl reprezintă acordarea finanțării nerambursabile de către AFIR, pentru punerea în aplicare a Cererii de finanțare asumată de către solicitant.

Beneficiarului i se va acorda finanțarea nerambursabilă în termenii și condițiile stabilite în Contract, care este constituit din Contractul de Finanțare și anexele acestuia.

Cererea de finanțare depusă de beneficiar, rezultată în urma verificărilor, modificărilor și completărilor efectuate pe parcursul etapei de evaluare și selecție devine obligatorie pentru beneficiar.

Beneficiarul acceptă finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze corect planul de afaceri pe propria răspundere.

Atenție! În termen de 15 zile lucrătoare de la primirea notificării, solicitantul trebuie să se prezinte la sediul CRFIR de care aparține, în vederea semnării Contractului de finanțare.

La acest moment se va prezenta cazierul judiciar al solicitantului în care se va verifica lipsa înscrierilor care privesc sancțiuni economico-financiare. Totodată, solicitanții au obligația să prezinte documentul de la bancă cu următoarele date: denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului special în care se derulează operațiunile cu AFIR

ATENȚIE!

La semnarea Contractului de finanțare, beneficiarul va prezenta documentele în original pentru verificarea conformității cu documentele depuse în copie odată cu cererea de finanțare.

IMPORTANT!

În cazul în care solicitantul nu se prezintă în termenul precizat în Notificare pentru a semna Contractul de finanțare și nici nu anunță AFIR, atunci se consideră că a renunțat la ajutorul financiar nerambursabil.

Verificarea conformității la încheierea Contractului de finanțare:

Efectuarea conformității se va realiza înainte de semnarea Contractului de finanțare și constă în verificarea Cererii de Finanțare:

- dacă documentele originale aflate în posesia solicitantului corespund cu Cererea de Finanțare depusă pe format de hârtie.

Atenție! În cazul în care expertul verficator descoperă modificări ulterioare aduse documentelor scanate în format electronic, proiectul este considerat neeligibil și nu se va mai încheia contractul de finanțare.

Constituie **eroare de fond** nesemnarea declarațiilor pe propria răspundere situație în care proiectul este declarat neeligibil.

Atenție! Se recomandă consultarea textului integral al Contractului de finanțare (Anexa la prezentul ghid – vezi www.afir.info), parcurgerea integrală și asumarea celor prevăzute în acesta și anexele aferente, asigurându-se totodată de intrarea în posesie a acestora.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum 60 de luni. Aceasta cuprinde:

- ☑ durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a planului de afaceri este de maxim 57 de luni de la semnarea contractului și reprezintă termenul limita până la care beneficiarul poate depune a doua tranșa de plată.
- ☑ la durata de realizare a obiectivelor și implementarea corectă a planului de afaceri se adaugă termenul de maxim 90 de zile calendaristice pentru efectuarea celei de-a doua tranșe de plata.

Durata de valabilitate a contractului reprezintă durata de execuție a contractului de finanțare, la care se adaugă 5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți efectuate de către Autoritatea Contractantă. Beneficiarul se obligă să respecte și să mențină pe toată durata de valabilitate a contractului, criteriile de eligibilitate și de selecție înscrise în Planul de afaceri, parte integrantă din Cererea de finanțare. In cazul nerespectării acestora, sumele acordate vor fi recuperate integral.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să nu modifice obiectivele prevazute în Planul de afaceri, parte integrantă din Cererea de finanțare, și să nu își înceteze activitatea.

3.3 PLATA

În cazul sub-masurii 6.2, principiul finanțării nerambursabile este acela al acordării unei prime de instalare.

Sume aplicabile si rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis si nu va depasi **200.000 euro/beneficiar** pe 3 ani fiscali.

Intensitatea sprijinului este de **50.000 de euro/proiect**, cu posibilitatea majorarii sprijinului pana la valoarea de **70.000 euro/proiect in cazul activitatilor de productie, servicii medicale, sanitar-veterinare si de agroturism.**

Sprijinul pentru infiintarea de activitati non-agricole in zone rurale se va acorda, sub forma de prima, in doua transe de plată autorizate de AFIR, astfel:

- ✚ **prima tranșă se va acorda la semnarea deciziei de finantare** pentru acordarea sprijinului și este de **70%** din valoarea sprijinului;
- ✚ **a doua tranșă, de 30% din valoarea sprijinului, se va acorda cu conditia implementarii corecte a planului de afaceri, fara a depasi 5 ani de la incheierea deciziei de finantare.**

ATENȚIE! Perioada de implementare a Planului de afaceri este de maximum 54 de luni si este urmată de controlul implementării corecte și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Atenție! Beneficiarul este obligat să nu înstrăineze și/sau să nu modifice obiectivele realizate prin proiect pe o perioadă de 5 ani de la ultima plată efectuată de Agenție.

Prima cerere de plată se va depune în maxim 10 de zile de la data semnării Contractului de finanțare și reprezintă 70% din valoarea sprijinului acordat. Plata se va efectua în maxim 90 de zile de la data declarării conformității cererii de plată de către AFIR.

Înainte de solicitarea celei de a doua tranșe de plată, beneficiarul se obligă să facă dovada creșterii performanțelor economice ale investiției, prin comercializarea produselor proprii/prestarea serviciilor în procent de minimum 30% din valoarea primei tranșe de plată. Cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri.

4.1 DOCUMENTELE NECESARE LA DEPUNEREA CERERII DE FINANȚARE

1. Plan de afaceri.

2. Situațiile financiare (bilant formular 10, cont de profit și pierderi formular 20 și formularele 30 și 40, pentru anii "n" și după caz, "n-1", unde "n" este anul anterior depunerii Cererii de Finanțare, înregistrate la Administrația Financiară.

sau

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200)

Si/sau

Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

sau

Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Documente pentru terenurile și clădirile pe/ în care sunt/ vor fi realizate investițiile :

3.1 Actul de proprietate asupra terenului

Sau

alt document încheiat la notariat, care să certifice **dreptul de folosință/dreptul real principal al terenului**: contract de închiriere, de comodat, concesiune, (alte tipuri de folosință conform legii) pentru terenul pe care se va realiza **investiția**, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare.

și, în cazul dreptului de folosință prin concesiune, contractul de concesiune va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;
- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze

și

3.2 Pentru clădiri:

Document care să ateste **dreptul de proprietate asupra clădirii**

---

sau

alt document încheiat la notariat care să certifice dreptul de folosință/dreptul real principal asupra clădirii: contract de închiriere, de comodat, concesiune (alte tipuri de folosință conform legii) pentru clădirea în care se va realiza **investiția**, pe o perioadă de cel puțin 10 ani de la data depunerii cererii de finanțare, numai în cazul în care proiectul se referă la dotarea/ achiziționarea de echipamente/ utilaje, amenajarea clădirii în această situație fiind considerată cheltuielă neeligibilă.

și, în cazul dreptului de folosință prin concesiune, adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

ATENȚIE! Pentru **construcțiile definitive** solicitantul trebuie să prezinte documente care să certifice **dreptul real principal (drept de proprietate, uz, uzufruct, suprafață, servitute) dobândit prin: contract de vânzare-cumpărare, de schimb, de donație, certificat de moștenitor, act administrativ de restituire, hotărâre judecătorească/ contract de concesiune**, definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, asupra terenului pe care urmează a se realiza investiția.

Pentru **construcțiile cu caracter provizoriu**, definite conform Legii nr. 50/1991, modificată și completată, solicitantul poate prezenta și un **contract de comodat/ locațiune (închiriere) asupra terenului**.

4. Copie a extrasului din Registrul agricol cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" (pentru dovedirea calității de membru al gospodăriei agricole).

5. Copie a extrasului din Registrul Exploatației emis de ANSVSA/ APIA din care sa reiasa calitatea de fermier, cu ștampila si mentiunea "Conform cu originalul".

6. Copia actului de identitate pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ PFA, titular II, membru IF.

7. Certificatul de înregistrare eliberat de Oficiul Registrului Comerțului conform legislației în vigoare.

8. Declarație pe propria răspundere ca nici solicitantul si niciun alt membru al gospodariei nu a mai solicitat/beneficiat de sprijin pe SM 6.2.

9. Certificate de atestare fiscală, emise în conformitate cu art. 112 și 113 din OG 92/2003, privind Codul de Procedură Fiscală, republicată, de către:

a) Organul fiscal competent din subordinea Direcțiilor Generale ale Finanțelor Publice, pentru obligațiile fiscale și sociale de plată către bugetul general consolidat al statului;

b) Autoritățile administrației publice locale, în raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (după caz), pentru obligațiile de plată către bugetul local (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor).

Aceste certificate trebuie să menționeze clar lipsa datoriilor (prin mențiunea „nu are datorii fiscale, sociale sau locale” sau bararea rubricii în care ar trebui să fie menționate.)

10. Notificarea de asistenta de specialitate de sanatate publica a conformitatii proiectului cu normele de igiena si sanatate publica.

11.1 Certificat constatator emis de Oficiul Registrului Comerțului care specifică faptul că solicitantul are codul CAEN conform activității pentru care solicită finanțare, existența sediului și punctului de lucru în spațiul rural (dacă este cazul) și că nu se află în proces de lichidare, fuziune, divizare (Legea 31/1990, republicată), reorganizare judiciară sau faliment, conform Legii 85/2006 cu modificările și completările ulterioare și

11.2 Declarația pe propria răspundere că își va deschide punct de lucru în spațiul rural, cu codul CAEN al activității pentru care solicită finanțare, când va îndeplini condițiile, conform legislației în vigoare (pentru investiții noi, dacă este cazul).

Și

11.3 Declarația privind încadrarea în categoria micro-intreprinderilor/întreprinderilor mici (Anexa din Ghidul solicitantului) Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.

12. Raport asupra utilizării programelor de finanțare nerambursabilă (obiective, tip de investiție, lista cheltuielilor eligibile, costul și stadiul proiectului, perioada derulării proiectului) întocmit de solicitant, pentru solicitanții care au mai beneficiat de programe de finanțare nerambursabilă în ultimii 3 ani, pentru același tip de activitate.

13. Declarație pe propria răspundere a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de stat și a ajutoarelor de minimis - Anexa din Ghidul solicitantului.

14. Actul constitutiv al cooperativei agricole

și

statutul cooperativei agricole.

15. Angajament al beneficiarului că la momentul finalizării agro-pensiunii, aceasta va fi introdusă în circuitul turistic.

16. Alte documente.

4.2 Documentele necesare la acordarea deciziei de finanțare (Contractare)

- (1) **Document de la bancă** cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). *Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.*
- (2) **Declarația pe propria răspundere** a solicitantului că în termen de 9 luni de la decizia de acordarea a sprijinului va demara implementarea planului de afaceri.
- (3) **Declarație pe propria răspundere** pentru îndeplinirea comercializării produselor/prestării serviciilor în procent minim de 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri, respectiv la depunerea celei de -a II-a tranșe de plată).
- (4) **Cazierul judiciar al solicitantului** în care se va verifica lipsa înscrierilor care privesc sancțiuni economico-financiare;

Documentele necesare la transa a II-a de plată

1. **Autorizații de funcționare (toate);**
2. **Certificatul de membru al unei Agenții Naționale de Turism sau contractul încheiat cu o agenție de turism autorizată privind introducerea obiectivului în circuitul turistic (pentru agro-turism).**
4. **Certificatul de clasificare a obiectivului turistic;**
5. **Alte documente justificative (după caz).**

4.3 Lista Formulelelor disponibile pe site-ul MADR și AFIR

- Cererea de Finanțare – Anexa 1;
- Planul de afaceri – Anexa 2;
- Contractul de finanțare – Anexa 3;
- Formulare de plată – Anexa 4;
- Fișa submăsurii 6.2 – Anexa 5;
- Declarații pe propria răspundere – Anexa 6;

4.4 Dicționar

Solicitant – persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Beneficiar – persoană fizică autorizată care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR;

Cererea de finanțare – reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Sprijin nerambursabil – reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Eligibil – reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare – acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Fișa măsurii – descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului;

Submăsura – definește aria de finanțare prin care se poate realiza cofinanțarea proiectelor (reprezintă o sumă de activități cofinanțate prin fonduri nerambursabile).

Activitate complementară - activitatea cuprinsă în cadrul unui cod CAEN eligibil, **propusă prin proiect**, care se desfășoară în scopul completării / dezvoltării/ optimizării activității de bază a solicitantului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Prag de calitate lunar- reprezintă punctajul cumulat realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Investiție nouă – cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, care se realizează pe amplasamente noi, sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația, sau pentru

construcții aparținând unităților cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială;

Reprezentant legal – reprezentant al proiectului care depune cererea de finanțare și în cazul în care cererea de finanțare va fi selectată, semnează contractul de finanțare și care trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

ABREVIERI

FEADR – Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

PNDR – Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat FEADR și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

MADR – Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

AM – PNDR – Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

AFIR – Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale – instituție publică subordonată MADR care derulează FEADR;

OJFIR – Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

APIA – Agenția de Plați și Intervenție în Agricultură – instituție publică subordonată MADR care derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură (FEGA).

ANC – Autoritatea Națională pentru Calificări

4.5 AFIR în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul PNDR, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

AFIR vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:30 și 16:30 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a PNDR, dar și pentru a primi propunerile sau sesizările dumneavoastră privind derularea PNDR.

Experții AFIR vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene.

Însă, nu uitați că experții AFIR nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa AFIR vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a AFIR.

AFIR, prin cele 8 Centre Regionale și cele 41 de Oficii Județene, vă poate acorda informațiile necesare pentru a solicita finanțarea proiectului dumneavoastră. Dacă doriți să obțineți informații sau considerați că sunteți defavorizat în accesarea fondurilor europene spuneți-ne!

București, Str. Știrbei Vodă, nr. 43, sector 1
reclamatii@afir.info   www.afir.info
www.facebook.com/afir.info

twitter: @AFIR_RO

031 – 860.11.00

De asemenea, dacă considerați că sunteți nedreptățit, defavorizat sau sesizați posibile neregularități în derularea PNDR, nu ezitați să vă adresați în scris Agenției pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, pentru soluționarea problemelor.

Pentru a reclama o anumită situație sau pentru a sesiza eventuale neregularități informați-ne în scris. Trebuie să țineți cont că pentru a putea demara investigațiile și aplica eventuale sancțiuni, reclamația sau sesizarea trebuie să fie explicită, să conțină informații concrete, verificabile și datele de contact ale persoanei care a întocmit respectiva reclamație sau sesizare.

Pentru a afla detalii privind condițiile și modalitatea de accesare, fondurile disponibile precum și investițiile care sunt finanțate prin FEADR, consultați acest Ghid. Dacă doriți informații suplimentare puteți să consultați secțiunea **Întrebări frecvente** de pe pagina de internet a AFIR (www.afir.info – Comunicare – Întrebări frecvente) sau să formulați întrebări către departamentele de relații publice din cadrul AFIR. Menționăm faptul că în secțiunea **Întrebări frecvente** sunt publicate toate întrebările și răspunsurile la spețe concrete care au aplicabilitate generală, fiind astfel de interes pentru mai mulți potențiali beneficiari.

* * *